

На основу члана 26. став 1. тачка ј. Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини – пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, бр. 32/10), директорица Агенције за равноправност полова Босне и Херцеговине, Министарства за људска права и избјеглице БиХ доноси

ЈЕДИНСТВЕНА ПРАВИЛА ЗА ПРИМАЊЕ И ОБРАЂИВАЊЕ ЗАХТЈЕВА ЗА ИСПИТИВАЊЕ ПОВРЕДА ЗАКОНА О РАВНОПРАВНОСТИ ПОЛОВА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

(1) Јединственим правилима за примање и обрађивање захтјева за испитивање повреда Закона о равноправности полова Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Правила) уређује се: поступак примања и обраде захтјева за испитивање повреда (у даљем тексту: захтјев) Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини – пречишћени текст (у даљем тексту: Закон) у Агенцији за равноправност полова Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција), Гендер центру Федерације Босне и Херцеговине (Гендер центар ФБиХ) и Гендер центру Републике Српске (Гендер центар РС-а).

(2) Изрази написани само у једном граматичком роду подједнако се односе на мушки и женски род. У означавању функција, звања и титула употребљаваће се родно осјетљив језик.

Члан 2.

(Надлежност)

(1) Агенција, Гендер центар ФБиХ и Гендер центар РС-а прате и испитују повреде одредаба Закона учињене актом, радњом или непоступањем органа или правног лица, и предузимају активности за њихово отклањање, у складу са Законом и овим правилима.

(2) Агенција прати и испитује повреде одредаба Закона учињене актом, радњом или непоступањем органа државне управе, институција, организација, правних и физичких лица, односно одговорних лица у органима државне управе, институцијама, организацијама и правним лицима Босне и Херцеговине.

(3) Гендер центар ФБиХ прати и испитује повреде одредаба Закона учињене актом, радњом или непоступањем органа ентитетске управе, институција, организација, правних и физичких лица, односно одговорних лица у органима ентитетске управе, институцијама, организацијама и правним лицима на подручју Федерације Босне и Херцеговине.

(4) Гендер центар РС-а прати и испитује повреде одредаба Закона учињене актом, радњом или непоступањем органа ентитетске управе, институција, организација, правних и физичких лица, односно одговорних лица у органима ентитетске управе, институцијама, организацијама и правним лицима на подручју Републике Српске.

II – ПОСТУПАК ИСПИТИВАЊА

Члан 3.

(Поступак испитивања)

(1) Поступак испитивања покреће се подношењем захтјева за испитивање повреде одредаба Закона о равноправности полова у БиХ у складу са чл. 26. и) и чл. 27. (1) е).

(2) Захтјев може поднијети свако лице или група лица која сматра да су јој актом, радњом или непоступањем органа или правног лица повријеђена људска права загарантована Законом.

(3) Ако се у току поступка утврди да је до повреде равноправности полова дошло због неусаглашености законског или подзаконског акта са Законом, подноси се иницијатива за покретање поступка измјене и допуне тог прописа или акта.

Члан 4.

(Недискриминација, бесплатно пружање услуга и повјерљивост)

(1) Право лица или групе лица на подношење захтјева Агенцији, Гендер центру ФБиХ односно Гендер центру РС-а не може се ограничити по било којем основу као што су раса, боја коже, језик, вјера, етничка припадност, национално или социјално поријекло, веза с националном мањином, политичко или друго увјерење, имовно стање, чланство у синдикату или другом удружењу, образовање, друштвени положај и пол, полно изражавање или оријентација, као и свака друга околност.

(2) Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а бесплатно пружа услуге странкама.

(3) Агенција, Гендер центар ФБиХ и Гендер центар РС-а предузеће све неопходне радње за заштиту повјерљивих информација које је подносилац назначио у обрасцу.

Члан 5.

(Образац захтјева)

Захтјев се у правилу подноси на обрасцу који се налази у Прилогу и саставни је дио ових правила.

Члан 6.

(Садржај обрасца)

(1) Образац садржи:

- а) име и презиме подносиоца захтјева, или представника групе лица;
- б) пол (за физичка лица);
- ц) адресу;
- д) контакт телефон, *e-mail*;
- е) име и презиме опуномоћеника (ако има) са подацима;
- ф) чињенице случаја и разлоге за подношење захтјева, назив и сједиште органа или правног лица на чији се акт, радњу или непоступање подносилац жали;
- г) захтјев за поступање које се тражи у конкретном предмету;
- х) информације о свим покренутим поступцима пред другим надлежним органима;
- и) одређење у погледу повјерљивости информација;
- ј) датум и потпис подносиоца.

(2) Уз захтјев је потребно приложити копије релевантних докумената и доказа којима подносилац располаже, а који су у вези са захтјевом.

(3) Сваки примљени захтјев се евидентира, а потом се приступа претходном испитивању у којем се испитује потпуност и разумљивост захтјева, односно његова уредност.

(4) Ако захтјев има неки формални недостатак који онемогућава поступање по њему, као и у случајевима када је захтјев неразумљив или непотпун, подносилац се позива да у року од 15 дана од дана пријема обавјештења отклони недостатке.

(5) Ако подносилац не отклони недостатке у остављеном року из става 4. овог члана, па се услед тога не може поступати према захтјеву, подносилац ће бити обавијештен о немогућности поступања.

Члан 7. (Опуномоћеник)

(1) Захтјев може бити поднесен и посредством трећег лица - законског заступника или опуномоћеника.

(2) Подносилац или опуномоћеник дужни су да о свакој промјени адресе и околностима које се односе на захтјев обавијесте Агенцију, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС.

(3) Пуномоћ се може дати писмено или усмено на записник.

Члан 8. (Подношење захтјева од групе лица)

(1) Ако је ријеч о повреди права загарантованих Законом по истом основу или истом чињеничном стању, захтјев може поднијети група лица.

(2) У захтјеву је потребно назначити све подносиоце и представника групе лица.

(3) Ако није назначен представник групе, представником сматра се подносилац захтјева који је први назначен у захтјеву.

Члан 9. (Повреда права групе лица)

(1) Ако се из чињеница наведених у захтјеву једног лица утврди да је истим актом, радњом или непоступањем дошло до повреде права већег броја лица, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а о томе ће обавијестити сва лица чији је идентитет познат и позвати их да се изјасне да ли су сагласни с тим да се у њихово име води поступак.

(2) Сагласност из става (1) овог члана лице може доставити писмено поштом или дати усмено на записник пред Агенцијом, односно Гендер центром ФБиХ или Гендер центром РС-а.

Члан 10. (Спајање поступака)

Ако се више захтјева односи на повреду права загарантованих Законом по истом правном основу или истом или сличном чињеничном стању, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а може одлучити да, ради ефикасности, те захтјеве споји у један поступак.

Члан 11. (Раздвајање поступака)

Ако је у једном захтјеву наведено да је повреда права загарантованих Законом почињена против истог подносиоца, од више одговорних страна или је у захтјеву наведено да је

почињена повреда права загарантованих Законом према више лица, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а може, ради ефикаснијег вођења поступка, раздвојити поступке.

Члан 12.

(Одлучивање поводом захтјева)

(1) Агенција, Гендер центар ФБиХ, односно Гендер центар РС-а, евидентира сваки примљени захтјев, а потом приступа претходном испитивању у којем се утврђују процедуралне претпоставке за разматрање захтјева, односно уредност и прихватљивост захтјева, као и друге околности у складу са овим правилима.

(2) Након што спроведе претходни поступак из става (1) овог члана Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а може одлучити да:

- а) не спроведе поступак испитивања,
- б) спроведе поступак испитивања.

(3) О одлуци из става (2) овог члана Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а писмено обавјештава подносиоца захтјева.

Члан 13.

(Разматрање захтјева)

(1) Поднесени захтјеви разматраће се у свим случајевима осим ако је захтјев:

- а) анониман,
- б) непотпун или неразумљив, а подносилац га није допунио, односно исправио на тражење Агенције, Гендер центра ФБиХ односно Гендер центра РС-а,
- ц) злонамјеран,
- д) ако се њиме нарушавају легитимна права треће стране,
- е) ако Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а нису надлежни за поступање;
- ф) разматран или се разматра пред било којим правосудним органом, Институцијом омбудсмена за људска права БиХ или је упућен међународној институцији за људска права;
- г) поднесен након више од три мјесеца од дана повреде права загарантованих Законом на коју се захтјев односи.

(2) Ако Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а у било којој фази испитивања утврде да нема услова за разматрање захтјева односно да нису надлежни, о томе ће писмено обавијестити лице или групу лица која је поднијела захтјев у року од 15 дана уз навођење разлога, а у случају ненадлежности, захтјев са цјелокупном документацијом доставиће надлежном органу.

Члан 14.

(Достављање предмета надлежном органу на поступање)

(1) Ако у било којој фази поступка Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а утврде да нису надлежни за поступање по захтјеву, прослиједиће предмет без одгађања надлежном органу управе, тужилаштву односно суду и о томе ће обавијестити подносиоца захтјева.

(2) С обзиром на утврђено чињенично стање, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а могу сваком органу пред којим се води поступак послати своје

мишљење о предмету који разматра без обзира на врсту и степен поступка који се води пред тим органом.

Члан 15.

(Поступак испитивања)

- (1) Прије доношења препоруке Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а у поступку испитивања утврдиће све битне чињенице и околности које су значајне за доношење препоруке.
- (2) Странке имају право да учествују у поступку испитивања, да дају потребне податке, да износе чињенице које могу утицати на рјешење проблема и да побијају тачност навода који нису сагласни са њиховим наводима.
- (3) Странке се о свим наводима, по правилу, изјашњавају у писаној форми, или усмено на записник.
- (4) Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а могу одлучити да се обраћање и сарадња између учесника у поступку, у конкретном случају, одвија путем телефакса и електронском поштом, ради ефикасности и економичности вођења поступка, а нарочито ако то захтијева хитност поступања.
- (5) Службено лице које води поступак сачиниће службену забиљешку о свакој радњи релевантној за поступак испитивања.

Члан 16.

(Посредовање с циљем споразумног рјешавања)

- (1) Агенција, Гендер центар ФБиХ и Гендер центар РС-а ће током цијелог поступка испитивања тежити посредовању између свих страна с циљем споразумног рјешавања.
- (2) Ако током поступка испитивања службено лице које води поступак у Агенцији, Гендер центру ФБиХ и Гендер центру РС то оцијени сврсисходним, може писаним путем свим странама предложити посредовање.
- (3) У случају да се све стране у поступку у писаној форми изјасне о прихватању посредовања, приступа се поступку посредовања.
- (4) У случају да нека или све стране у поступку одбију посредовање, наставља се поступак испитивања предвиђен овим Правилима.
- (5) Службено лице ће се са странама у поступку договорити о мјесту и времену спровођења поступка посредовања.
- (6) Ако се не постигне споразумно рјешење током поступка посредовања, наставиће се поступак испитивања предвиђен овим Правилима.
- (7) Кореспонденција између учесника у поступку посредовања може се обављати путем телефакса и електронском поштом.

Члан 17.

(Поступак посредовања с циљем споразумног рјешавања)

- (1) У поступку посредовања с циљем споразумног рјешавања у оквиру Агенције, Гендер центра ФБиХ и Гендер центра РС-а, учествују службено лице које води поступак, стране у поступку и лице које води записник.
- (2) На почетку поступка посредовања службено лице упознаће стране у поступку са предметом поступка, током поступка, те правима и обавезама страна у поступку.
- (3) Поступак посредовања окончава се записником на који све стране у поступку обавезно стављају свој потпис, којим потврђују да су сагласне са садржајем записника.

(4) Прије потписивања, службено лице прочитаће записник свим странама у поступку. Ако стране немају никаквих примједба на записник, потребно је навести да је записник прочитан и да нису стављане никакве примједбе, а ако јесу, укратко ће бити описан садржај датих примједба. Те примједбе потписаће лице које их је дало.

(5) У случају да било која страна одбије да потпише записник сматраће се да поступак посредовања није успио, те да ће се наставити поступак испитивања предвиђен чланом 16. ових правила.

(6) Службено лице саставиће службену забиљешку о свакој радњи у поступку посредовања.

Члан 18.

(Записник о поступку посредовања с циљем споразумног рјешавања)

(1) Записник садржи сљедеће елементе: назив органа који спроводи поступак посредовања, број и датум, мјесто, вријеме - дан и сат, те предмет у којем се обавља поступак посредовања, имена службених лица и присутних странака и њихових заступника и других лица која присуствују поступку посредовања.

(2) Записник треба да садржи тачно и у кратким цртама ток и садржај поступка посредовања, дате изјаве свих лица која учествују у поступку посредовања и исправе које су значајне у вези са предметом посредовања. Изјаве лица која учествују у поступку треба да се ограничи на оно што се тиче самог питања које је предмет поступка посредовања.

(3) Изјаве свих лица која учествују у поступку уносе се у записник што тачније, а према потреби, и њиховим ријечима.

(4) У записник се обавезно уносе сви закључци који се донесу у току спровођења поступка посредовања, као и евентуалне примједбе на записник.

(5) Сваку страницу записника морају потписати службена лица и све стране у поступку посредовања.

Члан 19.

(Изјашњење по захтјеву)

(1) Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а прослиједиће наводе из захтјева другој страни на изјашњавање одмах, а најкасније у року од осам дана од дана пријема захтјева.

(2) Ако се друга страна не изјасни у року од 15 дана од дана пријема навода из захтјева, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а могу наставити разматрати наводе из захтјева и без траженог изјашњења.

(3) Ако одговор друге стране садржи нове чињенице, околности или доказе, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а доставиће тај одговор подносиоцу и одредити рок за достављање писаног изјашњења о наводима из одговора.

Члан 20.

(Тражење помоћи)

(1) У току испитивања Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а могу тражити помоћ од физичких лица, органа државне управе, невладиних организација и других правних лица за које сматрају да могу помоћи у рјешавању предмета.

(2) Надлежни органи власти и друге државне институције, послодавци, те друга правна и физичка лица дужна су да пруже све потребне информације и омогуће увид у

документацију на захтјев Агенције, Гендер центра ФБиХ и Гендер центра РС-а одмах, а најкасније у року од 15 дана.

Члан 21.

(Прекид поступка испитивања)

Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а прекинуће поступак испитивања ако:

- а) подносилац без оправданог разлога не учествује у поступку и поред позива Агенција, Гендер центра ФБиХ односно Гендер центра РС-а, а учешће подносиоца је услов за даље вођење поступка испитивања;
- б) подносилац одустане од захтјева, а Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а сматра да вођење испитивања по службеној дужности нема сврхе;
- ц) одговорна страна прекине да врши повреду права и слободе назначене у захтјеву подносиоца, уз претходну сагласност подносиоца;
- д) након спроведеног испитивања, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а утврди да постоји неки од разлога из члана 14. став 1. Правила;
- е) се утврди да није ријеч о повреди права и слобода утврђених Законом.

Члан 22.

(Неоснованост захтјева)

Ако се након спроведеног поступка утврди да захтјев није основан, односно да актом, радњом или непоступањем органа, институције, организације, правног или одговорног лица у правном лицу није повријеђена нека од одредаби Закона, односно да није дошло до повреде права загарантованих Законом о равноправности полова у БиХ, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а о томе ће обавијестити подносиоца захтјева.

Члан 23.

(Препорука)

(1) Ако Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а утврди повреду Закона, дају препоруку одговорној страни из захтјева у сврху предузимања потребних мјера према одредбама Закона.

(2) Препорука обавезно садржи:

- а) основне податке о подносиоцу;
- б) основне наводе из захтјева;
- ц) ток поступка испитивања;
- д) утврђене чињенице;
- е) одредбе релевантних прописа на којима се препорука заснива;
- ф) мјере које се препоручују;
- г) рок за одговор у писаној форми о реализацији препоруке;
- х) записник о посредовању с циљем споразумног рјешавања међу странама, ако је поступак посредовања неуспјешно окончан.

(3) Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а одредиће у препоруци рок од 30 дана од достављања препоруке, у којем је одговорна страна из захтјева подносиоца дужна дати одговор у писаној форми о реализацији препоруке.

(4) Ако након давања препоруке одговорна страна не предузме потребне мјере у року који је назначен у препоруци, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а указаће органу који врши надзор над радом органа којем је дата препорука на ток случаја и дату препоруку. Ако поново изостане позитивна реакција у смислу примјене мјера предложених у препоруци, Агенција, Гендер центар ФБиХ односно Гендер центар РС-а укључиће то у своје годишње извјештаје или посебне извјештаје, наводећи прецизне податке о органу или другом правном лицу, као и податке о одговорним лицима у органу или правном лицу која нису сарађивала.

Члан 24.

(Јавност рада и заштита приватности)

(1) Све препоруке Агенције, Гендер центра ФБиХ односно Гендер центра РС-а биће доступне јавности, осим у законом предвиђеним случајевима повјерљивости и тајности информација или када подносилац захтјева изричито захтијева да име и околности захтјева не буду откривени.

(2) Сви подаци из поступка који се регулише овим правилима биће вођени у складу са чланом 22. Закона.

Члан 25.

(Рокови за достављање писмена)

Обавјештења, мишљења и препоруке достављају се странама у поступку одмах, а најкасније у року од осам дана од дана доношења.

III - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

(Примјена Правила)

Захтјеви који се испитују у Агенцији, Гендер центру ФБиХ односно Гендер центру РС-а у вријеме ступања на снагу ових правила биће разматрани према овим правилима.

Члан 27.

(Ступање на снагу)

Ова јединствена правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

Број:

Сарајево, 2012. године

Директорица

Самра Филиповић-Хаџиабдић

ОБРАЗАЦ ЗАХТЈЕВА
за испитивање повреда Закона о равноправности полова у Босни и
Херцеговини

1а) ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЈЕВА

(име и презиме представника групе уколико захтјев подноси група лица)

Име

Презиме

Пол (заокружити):

1. Мушки

2. Женски

Улица и број:

Мјесто/поштански број:

Држава (ако није БиХ):

Телефон/факс:

Е-mail адреса:

1б) ОПУНОМОЋЕНИК ПОДНОСИОЦА ЗАХТЈЕВА (уколико постоји)

Име и презиме:

Пол:

1. Мушки

2. Женски

Улица и број:

Мјесто/поштански број:

Држава (ако није БиХ):

Телефон/факс:

Е-mail адреса:

2) ЧИЊЕНИЦЕ СЛУЧАЈА И РАЗЛОЗИ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЈЕВА

Укратко и хронолошким редом наведите битне чињенице случаја и разлоге за подношење захтјева. Наведите одлуку на коју се у захтјеву жалите (уколико таква постоји, врста и број и број списка, уколико је познат).

---

3) НАЗИВ И СЈЕДИШТЕ ОРГАНА ИЛИ ПРАВНОГ ЛИЦА НА ЧИЈИ СЕ АКТ, РАДЊУ ИЛИ НЕПОСТУПАЊЕ ПОДНОСИЛАЦ ЖАЛИ

Наведите пуни назив органа или правног лица са свим подацима који ће омогућити несметану комуникацију.

---

4) ЗАХТЈЕВ ЗА ПОСТУПАЊЕ КОЈЕ СЕ ТРАЖИ У КОНКРЕТНОМ ПРЕДМЕТУ

Наведите шта желите постићи поступком испитивања.

---

5) ИНФОРМАЦИЈЕ О СВИМ ПОКРЕНУТИМ ПОСТУПЦИМА ПРЕД ДРУГИМ НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА

Доставите све информације о свим правним средствима (жалбе, тужбе, захтјеви и други поднесци) поднесеним другим надлежним органима прије подношења захтјева.

---

6) ДА ЛИ ЗАХТИЈЕВАТЕ ПОВЈЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА? (заокружити):   **ДА**   **НЕ**
Ако сте заокружили одговор да, које податке желите сматрати повјерљивим/тајним?

Датум и мјесто подношења захтјева:

Потпис подносиоца захтјева:

Потпис опуномоћеника (уколико постоји):

Назив и број прилога (искључиво копије не оригинали)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.